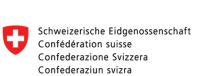

Multidonatorski poverenički fond za podršku sektoru pravosuđa u Srbiji

Kingdom of the Netherlands

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

WORLD BANK GROUP

GODIŠNJI IZVEŠTAJ ZA 2016. GODINU

MDTF-JSS KOMPONENTE KOJE REALIZUJE BANKA

Multidonatorski poverenički fond za podršku sektoru pravosuđa u Srbiji, Svetska banka

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ ZA 2016. GODINU
MDTF-JSS KOMPONENTE KOJE REALIZUJE BANKA**

SADRŽAJ

KOMPONENTA 1: SAVETODAVNE USLUGE KOJE REALIZUJE BANKA	5
1.1. Podrška uspostavljanju Usluga za podršku žrtvama	5
1.2. Podrška Državnom veću tužilaca da delotvorno obavlja svoje zadatke.....	6
2. <i>Pokazatelj ishoda #2:</i> analiza, tehnička pomoć i podaci istraživanja podižu i mere svest o pitanjima sa kojima je pravosudni sektor suočava, i informišu politike/donošenje odluka.	10
2.1. Procena potreba privrednih sudova	10
2.2. Analiza pisarnica privrednih sudova.....	10
2.3. Analiza predmeta u radu i opterećenja u privrednim sudovima.....	11
2.4. Uporedna analiza advokatskih komora i udruženja u izabranim evropskim zemljama.....	11
2.5. Analiza opcija za unapređenje pružanja usluga od strane pomoćnog osoblja u okviru sporednih funkcija u sudovima i JT	12
2.6. Podrška novom pristupu Godišnjeg izveštavanja Vrhovnog kasacionog suda ..	13
2.7. Analiza veb stranica sudova	14
2.8. Dizajniranje Programa nagrađivanja sudova	14
3. <i>Pokazatelj ishoda #3:</i> obuke i radionice jačaju individualne kapacitete ključnog osoblja u sektoru. Prenošenje znanja za stručnjaka/konsultanata na ključno osoblje.	16
3.1. Povećanje kapaciteta privrednih sudova	16
KOMPONENTE 2 & 3: FIDUCIJARNE USLUGE KOJE REALIZUJE BANKA	17
POGLED U BUDUĆNOST: Prioriteti za 2017. godinu	18

1. U ovom izveštaju su rezimirane glavne aktivnosti sprovedene u okviru komponenti koje realizuje Banka u Multidonatorskom povereničkom fondu za podršku sektoru pravosuđa u Srbiji (MDTF-JSS). Ovaj godišnji izveštaj komponenti koje realizuje Banka treba razmatrati zajedno sa godišnjim izveštajem za komponentu koju realizuje Vlada Srbije u okviru MDTF-JSS za isti period.

2. Tokom 2016. godine, komponenta koju Banka sprovodi u okviru MDTF-JSS postigla je napredak u nizu analitičkih savetodavnih izveštaja, ključnih reformskih stragegija i aktivnosti na izgradnji kapaciteta kako bi ‘*podržala jačanje sektora pravosuđa u Republici Srbiji u cilju lakše integracije u Evropsku uniju*’. U radu na ovom razvojnom cilju, MDTF-JSS preduzima sektorski pristup i promoviše aranžmane za dijalog i koordinaciju između izvršne grane, pravosuđa, razvojnih partnera, civilnog društva i akademskog sektora.

3. Producetak trajanja MDTF-JSS na još tri godine (2016-2018) zahteva pripremanje novog Okvira rezultata. Novi pojednostavljeni Okvir rezultata je razvijen u saradnji sa Nezavisnom grupom za evaluaciju i prilagođen prirodi MDTF- JSS kao malog hibridnog fonda, u skladu sa pravilima Svetske banke. Godišnji izveštaj za 2016. godinu pokazuje napredak meren u odnosu na novi Okvir rezultata, sa fokusom na rezultate u svakom od tri pokazatelja ishoda Okvira rezultata.

KOMPONENTA 1: SAVETODAVNE USLUGE KOJE REALIZUJE BANKA

1. Pokazatelj ishoda #1: AP za Poglavlje 23 i ključne reformske strategije su pripremljene i prate se.

4. Akcioni plan Srbije za poglavlje 23 ima za cilj da definiše viziju kako Srbija treba da se kreće da punom poštovanju vladavine prava i osnovnih prava. Srbija se obavezala na sprovođenje paketa reformi i aktivnosti za unapredjenje učinka sektora pravosuđa, a samim tim i poboljšanja iskustva za preduzeća i građane koji se suočavaju sa pravosudnim problemima. Svrha Akcionog plana za poglavlje 23 je pružanje jasne, zajednički dogovorene i transparentne mape puta za reforme za sve aktere u sektoru pravosuđa i međunarodne partnerne koji pružaju podršku Srbiji u procesu pristupanja EU.

5. U okviru komponente koju realizuje Banka, MDTF-JSS doprinosi dostizanju ovog pokazatelja ishoda tako što ima glavnu savetodavnu ulogu kod aktera u sektoru pravosuđa. Doprinos Banke leži u ekspertizi, tehničkim znanjima i veštinama, međunarodnim i regionalnim primerima i targetiranim analizama koje mogu da informišu razvoj i sprovođenje različitih aspekata ovih strategija i planova. Savetodavne usluge pružene u 2016. godini su navedene u daljem tekstu.

1.1. Podrška uspostavljanju Usluga za podršku žrtvama

6. Postignut je napredak u nizu analitičkih savetodavnih izveštaja koji pružaju podršku srpskom sektoru pravosuđa u uspostavljanju usluga podrške žrtvama u skladu sa Direktivom EU 2012/29 o uspostavljanju minimalnih standarda o pravima, podršci i zaštiti žrtvama krivičnih dela. Kao deo procesa pristupanja EU, Srbija razvija svoj sistem prava žrtava radi usklađivanja sa Direktivom EU i srodnim zakonodavstvom EU.

Slika 1. Potrebe žrtava krivičnih dela

7. MDTF-JSS, u partnerstvu sa regionalnom nevladinom organizacijom, Victim Support Europe (VSE), radi na proceni zakonodavnog okvira i postojeće prakse i na pružanju saveta i smernica za uspostavljanje nacionalnih sveobuhvatnih usluga za podršku žrtvama u Srbiji u skladu sa Direktivom EU 2012/29.

8. Da bi to sproveo, tim je radio sa interesnim stranama u čitavom sektoru krivičnog pravosuđa na *Institucionalnoj proceni usluga podrške žrtvama i uporednoj analizi iskustava EU*. Procena informiše dokument o opcijama sa preporukama zasnovanim na postojećoj dobroj praksi sistema podrške žrtvama u pet zemalja članica EU (Hrvatska, Engleska, Finska, Francuska i Holandija). Istraživanje prava žrtava i usluga u Srbiji je sprovedeno putem metoda triangulacije. Ova metoda je uključila istraživanje postojećih analiza, istražne detaljne razgovore, online anketu za organizacije za podršku žrtvama i međunarodne agencije, kao i polu-strukturirane razgovore sa nizom interesnih strana uključujući policiju, tužioce, sudije i praktičare u oblasti podrške žrtvama. *Analiza prava žrtava i usluga u Srbiji i njihovo usklađivanje sa Direktivom EU 2012/29* je završena u junu 2016.¹

¹ Dostupno na: http://www.mdtfjss.org.rs/en/mdtf_activities/2016/analysis-of-victims-rights-and-services-in-serbia-and-their-alignement-with-eu-directive-2012-29-eu#.WL7Ir4WcHcw

9. Institucionalna procena usluga podrške žrtvama i uporedna analiza iskustava EU je pomogla u debati i donošenju odluka i selekciju između različitih modela koji postoje u EU. Na osnovu procene, Ministarstvo pravde (MP) je moglo da planira IPA 2016 podršku za poboljšanje usluga podrške žrtvama u Srbiji.

10. Tim MDTF-JSS je takođe sproveo pravnu analizu podrške žrtvama radi detaljne procene usklađenosti sprskih propisa sa pravnom tekvinom EU, a posebna pažnja je posvećena na delove koji pogadaju maloletna lica i policiju. Obe analize informišu rad relevantnih radnih grupa za izmene Zakona o maloletnim učiniocima krivičnih dela i zaštiti maloletnih lica u krivičnom postupku, Zakona o krivičnom postupku i Zakona o policiji.

- a. Analiza zakonodavnog okvira koji se odnosi na usluge za podršku žrtvama krivičnih dela utvrdila je Zakon o maloletnicima i zakone koji regulišu rad policije kao prioritete. Procena usklađenosti srpskog Zakona o maloletnim učiniocima krivičnih dela i zaštiti maloletnih lica u krivičnom postupku sa Direktivom EU 2012/29 je pripremljena u maju 2016.² Svrha ove procene je bila identifikacija stepena usklađenosti Zakona o maloletnicima sa Direktivom EU 2012/29 član po član. Srpski zakonodavci mogu da iskoriste ovaj dokument kao polaznu osnovu za izmene nacionalnih zakona u procesu harmonizacije sa pravnom tekvinom EU, posebno u smislu Zakona o maloletnim učiniocima krivičnih dela i zaštiti maloletnih lica u krivičnom postupku, Zakona o krivičnom postupku i Zakona o izvršenju krivičnih sankcija.
- b. Procena usklađenosti Zakona o policiji za Direktivom EU 2012/29 je izrađena u decembru 2016.³ Analiza zakonodavstva i dokumenata o politikama relevantnim za nadležnosti policije ka žrtvama krivičnih dela je sprovedena sa ciljem procene usklađenosti sa Direktivom EU o pravima žrtava. Analiza je obuhvatala analizu postojećih dokumenata, smernica prakse, podzakonskih akata i drugih relevantnih dokumenata. Svrha procene je bila da se osigura adekvatna podrška žrtvama krivičnih dela tokom čitavog pravosudnog procesa od prvog kontakta sa policijom i tužioicima do suda.

11. MDTF-JSS će nastaviti da radi u partnerstvu sa VSE radi sprovođenja: mapiranja svih usluga podrške žrtvama koje se nude u Srbiji; uporedne analize finskog i francuskog modela za podršku žrtvama, imajući u vidu njihovu relevantnost za kontekst Srbije; analizu modela finansiranja, s obzirom na značaj fiskalne održivosti za održivost sistema podrške. Rad na ovim aktivnostima je počeo u 2016. godini i biće nastavljen tokom 2017. Ove aktivnosti su dogovorene sa Delegacijom EU kako bi se osiguralo da analitički rad postavi temelje za buduće finansiranje iz Pretpriistupnih fondova EU (IPA).

1.2. Podrška Državnom veću tužilaca da delotvorno obavlja svoje zadatke

12. Tim MDTF-JSS je blisko saradivao sa Državnim većem tužilaca (DVT) na nizu aktivnosti institucionalnog jačanja. Akcioni plan za poglavlje 23 predviđa jačanje DVT, pogotovo njegovu ulogu strateškog planiranja, i činjenicu da DVT treba da preuzme vodeću ulogu u upravljanju tužilačkim sistemom.

² Procena je dostupna na veb stranici MDTF-JSS na:

http://www.mdtfjss.org.rs/en/mdtf_activities/2016/assessment-of-alignment-of-serbian-juvenile-legislation-with-the-eu-2012-29-victim-support-directive#.WL13kYWcHcw

³ Konačan izveštaj je dostupan na veb stranici MDTF-JSS na:

http://www.mdtfjss.org.rs/en/mdtf_activities/2017/assessment-of-alignment-of-serbian-police-legislation-with-the-eu-2012-29-victim-support-directive#.WRRB1oVOI2w

13. Tim MDTF-JSS je finalizirao *Procenu potreba za obukama za DVT* u svetlu njegovih značajno proširenih nadležnosti predviđenih u Nacionalnoj strategiji reforme pravosuđa i Akcionog plana za poglavlje 23. Procena potreba za obukama DVT je prvi sistematski pristup koji ima za cilj povećanje kapaciteta Administrativne kancelarije DVT. Procena analizira postojeće veštine, potrebe za obukama, opcije za pružanje obuka/pružaoca usluga obučavanja i plan obuke za sve zaposlene u DVT. Tim je pomogao organizaciju radionice u maju 2016. godine sa novim članovima Saveta i Sekretarijatom u cilju potvrđivanja rezultata i dogovora oko narednih koraka za izgradnju kapaciteta zaposlenih.⁴

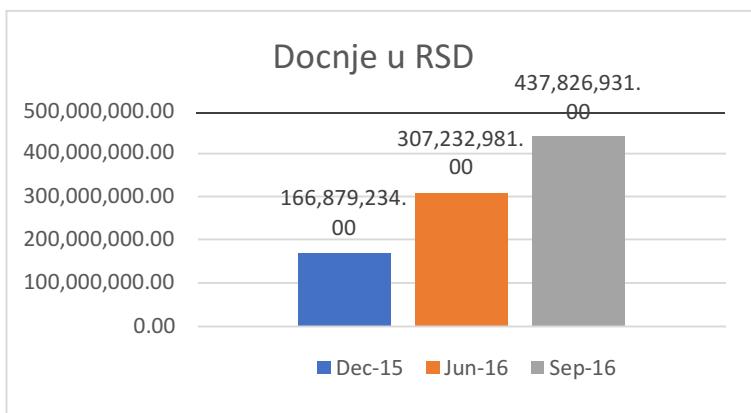
14. Procena potreba za obukama je utvrdila da kontinuirana obuka nikada nije bila ponuđena zaposlenima u Administrativnoj kancelariji DVT. Procena potreba za obukama takođe funkcioniše kao alat za planiranje, a DVT je koristi za utvrđivanje prilika za obuku dostupnih kod Vlade, a koje može da finansira MDTF-JSS i drugi donatori. Iz tog razloga, MDTF-JSS je uključio zaposlene u DVT u plan obuke MDTF-JSS za 2016. (Informacije o pruženim obukama su dostupne u Godišnjem izveštaju o aktivnostima koje realizuje primalac). MDTF-JSS će nastaviti da pruža podršku zaposlenim u Administrativnoj kancelariji u 2017. Cilj obuka je povećanje kapaciteta Administrativne kancelarije, tako da DVT može delotvorno da sprovodi zadatke predviđene Nacionalnom strategijom reforme pravosuđa i Akcionim planom za poglavlje 23, kao što su planiranje i izvršenje budžeta, unapređenje transparentnosti DVT i JT i upravljanje tužilačkim sistemom.

15. Tim je takođe omogućio niz razgovora o politikama i planiranju sa novim članovima DVT, koji su izabrani u aprilu 2016. godine na petogodišnji mandat. Novi tim DVT i tim MDTF-JSS su razgovarali o ciljevima i prioritetima DVT, kao i načinima na koje MDTF-JSS može da podrži inicijative za unapređenje učinka tužilačke službe i načinima za merenje uspeha. MDTF-JSS je radio zajedno sa DVT na razvijanju *Okvira za 5-godišnji Akcioni plan DVT*. Okvir je pripremljen na osnovu razgovora sa članovima DVT i rukovodstvom i zaposlenima u Administrativnoj kancelariji. U oktobru 2016. godine, tim MDTF-JSS je organizovao dvodnevnu radionicu za članovima DVT i Administrativne kancelarije radi finaliziranja okvira za 5-godišnji Strateški plan DVT. Radionica je bila prilika za interaktivnu diskusiju i identifikaciju zajedničkih stavova o određenim temama. Petogodišnji prioriteti su u skladu sa Akcionim planom za poglavlje 23, ali će takođe obezbediti strukturisaniji rad DVT. Nacrt Okvira Strateškog plana DVT predstavlja zajedničke napore članova DVT i zaposlenih u Administrativnoj kancelariji i dostupan je na veb stranici MTDF-JSS.⁵

16. Akcioni plan za poglavlje 23 predviđa prenošenje preostalih budžetskih nadležnosti sa MP na DVT, što zahteva dodatne pripremne aktivnosti, kao i izgradnju kapaciteta i resursa u Administrativnoj kancelariji DVT. MDTF-JSS je pružio podršku DVT kako bi bolje razumeli proces planiranja budžeta i pripremanje *budžeta za rad Veća i javnih tužilaštava (JT)*, pošto je DVT moralo da pripremi svoj budžetski plan za 2017. Tim se fokusirao na pružanje pomoći u analizi budžetskog pritiska sa kojim se tužilački sistem suočava i rešavanje tog pritiska na načine koji ne utiču negativno na delotvoran rad krivičnog pravosuđa. Fiskalna ograničenja i izmenjena uloga pružilaca dovode do dodatnog pritiska na DVT i JT, da urade više sa manje resursa.

⁴ Ceo izveštaj je dostupan na veb stranici MDTF-JSS na: http://www.mdtfjss.org.rs/en/mdtf_activities/2016/the-mdtf-jss-worked-together-with-the-state-prosecutorial-council-spc-to-develop-a-training-needs-assessment-tna-#.WL7cv4WcHcx

⁵ Vidi: http://www.mdtfjss.org.rs/en/mdtf_activities/2016/two-day-workshop-to-finalize-the-outline-of-the-state- prosecutorial-council-strategic-plan#.WL16HIWcHcw

Slika 2. Rast docnji u osnovnim, višim i apelacionim JP

17. MDTF-JSS je takođe podržao DVT u sprovođenju *Analize budžetskih procena za rad Državnog veća tužilaca i javnih tužilaštava*. MDTF-JSS je olakšao niz sastanaka između DVT i izabranih JT radi prikupljanja podataka i informacija o procesu planiranja budžeta i izazovima u izvršenju budžeta. Glavni nalazi se odnose na eksploziju docnji, rastući broj zaostalih predmeta i nejednaku raspodelu resursa, kao i problema koji proističu iz nedostataka tradicionalnog planiranja budžeta.

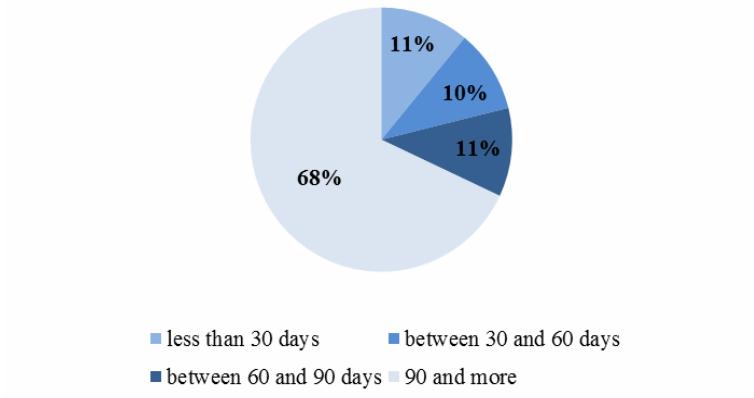
18. Analiza budžetiranja identifikovala je preporuke za prevazilaženje postojećih izazova i bolju iskorišćenost dostupnih resursa. Neke preporuke se bave potrebom za utvrđivanje potencijalnih ušteda kao deo obrazloženja budžeta, koristima od centralizacije pomoćnih funkcija finansijskih službenika ili uvođenjem revizije faktura advokata i veštaka, kao kontrolni alat za rashode.⁶

19. Nalazi Analize su pomogli DVT da se pripremi za pregovore za budžet za 2017. Kao rezultat tih budžetskih pregovora, Ministarstvo finansija je odobrilo povećanje budžeta u iznosu od 39 procenata za troškove istrage, na osnovu dostavljenih dokaza.

20. Stručni tim MDTF-JSS je takođe pripremio nacrt *Analize docnji JT* u decembru 2016. godine, što je dovelo do toga da Ministarstvo finansija prebaci dodatna sredstva DVT za potrebe pokrivanja docnji u decembru 2016. godine i sprečavanja pravnih radnji neizmirenih dobavljača, što bi samo dodatno povećalo troškove. Pre 2013, JT nisu imala nikakve docnje. Promene u Zakonu o krivičnom postupku u oktobru 2013. godine dovele su do iznenadne eksplozije docnji, jer su JT postala opterećena rashodima koje su prethodno plaćali sudovi. Rast docnji je imao direktni negativan uticaj na efikasnost i pravovremenost rešavanja predmeta u sudovima i JT. Na primer, velikom broju advokata po službenoj dužnosti, kao i veštaka u krivičnim predmetima, se duguje novac za njihove usluge širom Srbije. Između ostalog, ovi pružaoci usluga rutinski odbijaju da rade u poslednje vreme, osim ako im se ne plati unapred, što dovodi do kašnjenja i odlaganja u zakazivanju ročišta.

21. Analiza docnji JT je pripremljena na osnovu uzorka od pet JT u osnovnoj i višoj instanci. Primarni fokus analize je bio usmeren na rešavanje dva glavna izvora gomilanja docnji: troškove istrage i poštanske troškove. Analiza je utvrdila značajne razlike u procesu preuzimanja obaveza vezanih za troškove istrage. Ovo je glavni razlog za analizu velikih varijacija u obimu docnji u različitim JT. Analiza je utvrdila značajan nedostatak jasnoće i smernica u verifikaciji troškova tokom istražnog postupka i neadekvatne IT aranžmane za podršku procesu finansijskog upravljanja. Još jedan vazan nalaz navodi da troškovi istrage koji se plaćaju po predmetu variraju značajno u različitim JT. Formulisane su preporuke za povećanje transparentnosti, zaštitu integriteta i unapređenje finansijskog i ukupnog učinka srpskih JT.

⁶ Analiza je dostupna na veb stranici MDTF-JSS na: http://www.mdtfjss.org.rs/en/mdtf_activities/2016/analysis-on-budget-estimates-for-the-operation-of-the-state-prosecutorial-council-and-public-prosecutor-offices#.WL16JYWcHcw

Slika 3. Vremenska struktura docnji u JT

22. Glavni nalazi i preporuke Analize su predstavljene članovima DVT u decembru 2016. Događaj dodatne prezentacije je organizovan 2. marta 2017. god za članove DVT, predstavnike Republičkog JT, zaposlene u Administrativnoj kancelariji DVT i zaposlenima u budžetskom odeljenju JT koji su bili deo uzorka. Nalazi će biti predstavljeni Visokom savetu sudstva (VSS) i sudovima, jer različite prakse utiču na budžete sudova.

23. Pored neposrednog

uticaja Analize koja je dovela do transfera dodatnih sredstava, DVT i RJT će pripremiti Smernice za JT za ujednačavanje procesa preuzimanja obaveza i verifikacije rashoda. Ove promene treba da dovedu do budžetskih ušteda.

24. DVT je zatražio *Funkcionalnu analizu tužilačke službe*, navodeći da tužilaštva nisu imala dovoljno podataka za analizu u vreme sprovođenja Funkcionalne analize pravosuđa 2013. Tim MTDF-JSS, zajedno sa DVT, je razvio *Okvir za funkcionalnu analizu*, a analiza će biti sprovedena u 2017.

25. MDTF-JSS takođe podržava napore DVT za unapređenje transparentnosti i komunikacije sa eksternim zainteresovanim stranama. Tim je dao savete koji se odnose na *dizajn veb stranice DVT i povezane informacione protokole kako bi online transparentnost bila usaćena u rad DVT*. Nova veb stranica DVT je pokrenuta u aprilu 2016. Timu je obezbeđena obuka o integrisanju obaveza transparentnosti i upravljanja veb stranicom u dnevni rad DVT. Veb stranica sada ispunjava obaveze transparentnosti, sadrži niz informacija i Administrativna kancelarija je redovno ažurira.

26. Koristeći uspešnost rada DVT ka unapređenju transparentnosti, MTDF-JSS je postigao napredak u radu sa DVT i JT na unapređenju transparentnosti i komunikacije samih JT. Tim je sproveo *Analizu svih postojećih veb stranica JT* koristeći upitnik koji je pripremljen i podeljen sa DVT radi prikupljanja informacija od svih JT. Izveštaj je finaliziran u februaru 2017. Analiza pokriva ujednačenost veb stranica JT, kao i tehnološko-administrativne aspekte. Trenutno, 16 procenata javnih tužilaštava nemaju veb stranice, a 14 procenata od tih JT imaju veb stranice koje ne koriste zvanični domen (*jt.rs). Nedostatak zajedničkog pristupa za razvoj veb stranica doveo je do značajnih varijacija u javnom prezentaciji JT. Analiza je otkrila da se struktura, sadržaj i usluge veb stranica tužilaštava značajno razlikuju.

Slika 4. Prikaz nove veb stranice DVT

27. Svrha Analize je da podrži DVT i RJT u sprovođenju aktivnosti iz Akcionog plana za poglavlje 23 i Komunikacione strategije. Oba dokumenta zahtevaju unapređenje transparentnosti tužilačke službe i unapređenu komunikaciju sa javnošću i medijima.

28. Analiza će poslužiti kao osnova za razvijanje jedinstvenog modela za veb stranice JT. MDTF-JSS će podržati razvijanje veb stranica JT u 2017. kako bi se osigurao jedinstveni pristup i redovno ažuriranje sadržine. DVT radi na utvrđivanju ključne grupe IKT osoblja u JT. Ova ključna grupa će biti transformisana u budući IKT tim.

2. Pokazatelj ishoda #2: analiza, tehnička pomoć i podaci istraživanja podižu i mere svest o pitanjima sa kojima je pravosudni sektor suočava, i informišu politike/donošenje odluka.

29. MDTF-JSS sprovodi analitičke aktivnosti i pruža tehničku pomoć za podsticanje procesa donošenja odluka na osnovu dokaza u sektoru pravosuđa. Analitički rad predstavlja miks pravnih analiza, procene fiskalnog uticaja, statističke analize, analize praksi i sprovođenja zakona, analize postojećih istraživanja, itd. Analize dolaze uz preporuke i opcije za unapređenje. Interense strane su konsultovane tokom sprovođenja analiza i one su predstavljene široj javnosti.

2.1. Procena potreba privrednih sudova

30. Banka je pripremila Procenu potreba za privredne sudove radi utvrđivanja njihovih specifičnih potreba i budućeg programiranja za Plan rada MDTF-JSS 2016-2018. Privredni sudovi su bili prvi sudovi u pravosudnom sistemu u kojima je uvedene sistem upravljanja predmetima i, kao takvi, stekli su reputaciju sudova visokog učinka koji su pobornici korišćenja IKT. Međutim, iz istog razloga, drugi donatori i MP su postepeno preusmerili svoj fokus na druge sudove, ostavljajući privredne sudove sa manje podrške i učinka. Imajući u vidu važnost privrednih sudova za poslovno okruženje i ekonomski razvoj, MDTF-JSS pruža tehničku ekspertizu kako bi pomogli unapređenje efikasnosti, kvaliteta i pristupa pravdi u privrednim sudovima.

31. Nakon procesa konsultacija, Procena potreba je finalizirana i podeljena sa interesnim stranama u januaru 2016. Sastanci su organizovani u januaru 2016. kako bi se odredili prioriteti za podršku u 2016. Dogovoren je da će prioriteti za 2016. biti sledeći: izgradnja kapaciteta, podrška pisarnicama privrednih sudova, izjednačavanje obima posla u privrednim sudovima i modernizacija opreme.

2.2. Analiza pisarnica privrednih sudova

32. Na osnovu Procene potreba privrednih sudova, MDTF-JSS je otpočeo rad direktno sa privrednim sudovima na sprovođenju nekoliko ključnih preporuka u 2016.

Procena je utvrdila potrebu za pružanjem podrške za unapređenje učinka pisarnica privrednih sudova, prvenstveno Privrednog suda u Beogradu, kao najopterećenijeg privrednog suda u zemlji. Neophodno je da pisarnice budu efikasne, jer one pružaju neophodnu podršku za sudije u pravovremenom rešavanju predmeta. U cilju unapređenja pružanja usluga korisnicima sudova i poverenja javnosti u sud, pisarnice moraju da budu bolje organizovane i više orijentisane ka korisnicima.

33. Prvi korak u pružanju podrške pisarnicama je pripremanje *Targetirane analize dobrih praksi i problematičnih oblasti u pisarnicama privrednih sudova*, koja je identifikovala „uska grla“ u procesima, dobru praksu i dala preporuke za program podrške radi dostizanja neophodne efikasnosti. Dok je primarni fokus bio usmeren na Privredni sud u Beogradu, Analiza je zasnovana na terenskim posetama Pančevu, Čačku, Kragujevcu, Nišu i Novom

Sadu. Pored sastanaka sa predsednicima i zaposlenima u pisarnicama u privrednim sudovima u ovim gradovima, održani su sastanci za advokatskim komorama i privrednim komorama na većini lokacija.⁷

34. Nalazi se odnose na procedure i prakse, obuku zaposlenih u pisarnicama, informacione i komunikacione tehnologije i arhiviranje i infrastrukturu. Činjenica da nikakva zvanična obuka nije organizovana (sa izuzetkom jedne obuke tokom uvođenja Libra softvera između 2006-2008) a koja bi se odnosila na ulogu i odgovornosti zaposlenih u pisarnicama ili zapisničara je zabrinjavajuća. U mnogim pisarnicama, kompjuteri su stariji od osam godina i ne mogu da koriste moderne softvere. Pored toga, serveri su dostigli svoje pune kapacitete. Svi sudovi imaju problema sa arhiviranjem, a većina sudova je dostigla svoje pune kapacitete na lokaciji. Pošto svi zaposlenih u pisarnici koriste kompjutere i arhive u izvršenju svojih zadataka, ova pitanja usporavaju brzinu rada zaposlenih.

35. Analiza služi kao mapa za unapređenje procesa u pisarnicama privrednih sudova. Tokom 2017, MDTF-JSS će nastaviti da pruža podršku privrednim sudovima, uključujući obuke, nabavku opreme, arhiviranje, itd. Konkretno, MTDF JSS će pomoći privrednim sudovima da razviju standardizovane prakse toka predmeta i pripreme Priručnik koji će definisati prakse i pretvoriti Sudski poslovnik i Zakon o parničnom postupku u praktičan dnevni vodić za zaposlene. Ove aktivnosti treba da unaprede efikasnost pisarnica u privrednim sudovima i izjednače opterećenje zaposlenih.

2.3. Analiza predmeta u radu i opterećenja u privrednim sudovima

36. Jedan od glavnih izazova utvrđenih Analizom je nejednako opterećenje među privrednim sudovima. Na osnovu zahteva Privrednog suda u Beogradu, tim je otpočeo rad na *Analizi predmeta u radu i opterećenja u privrednim sudovima*, sa idejom optimizacije raspoređivanja resursa u specijalizovanoj nadležnosti. Analiza je imala za cilj da istraži mogućnosti za prebacivanje predmeta, veću specijalizaciju sudija, veću zastupljenost medijacije, promovisanje većeg iskorišćenosti sudijskih pomoćnika u obradi predmeta, dalji razvoj odeljenja sudske prakse, uvođenje strategija za smanjenje broja starih predmeta i uključivanje metoda analize statističkih podataka koji ne zahtevaju promene u sistemu upravljanja predmetima. Rad na Analizi je počeo, ali nije završen tokom 2016. godine zbog promena u rukovodstvu privrednih sudova. Nove konsultacije sa rukovodstvima privrednih sudova će biti potrebne kako bi se postigao napredak u radu u 2017.

2.4. Uporedna analiza advokatskih komora i udruženja u izabranim evropskim zemljama

37. Tim MDTF-JSS je pripremio uporednu analizu uloge advokatskih komora u cilju informisanja procesa donošenja politika u zemljama kandidatima za članstvo u EU koje žele da reformišu svoje pravosudne sisteme kako bi ih uskladili sa standardima EU. Advokatske komore obavljaju važan zadatak zaštite i unapređenja pravne struke i osiguranja kvaliteta pravnih usluga koje se pružaju građanima i preduzećima. *Uporedna analiza advokatskih komora i udruženja u izabranim evropskim zemljama*⁸ analizira i poređi strukturu, ulogu i zadatke advokatskih komora i udruženja u određenom broju evropskih zemalja. Savet

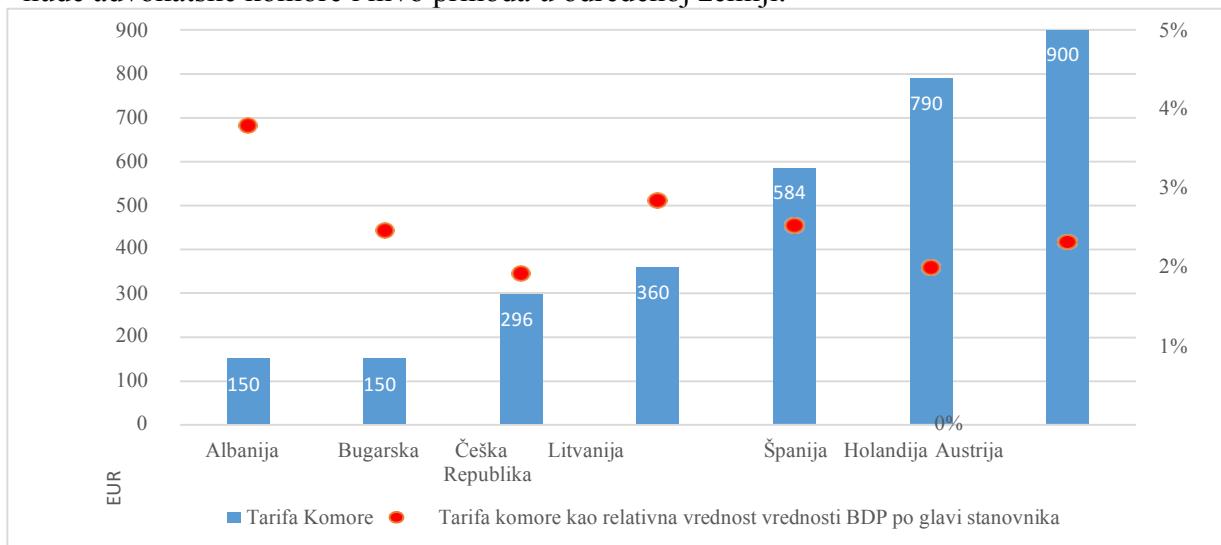
⁷ Analiza pisarnica privrednih sudova je dosupna na web stranici MDTF-JSS na:

http://www.mdtfjss.org.rs/en/mdtf_activities/2016/analysis-of-commercial-court-registries#.WL_vRoWcHcw

⁸ Uporedna analiza advokatskih komora i udruženja u izabranim evropskim zemljama je dostupna na web stranici MDTF-JSS: http://www.mdtfjss.org.rs/en/mdtf_activities/2017/comparative-analysis-of-bar-associations- and-law-societies-in-select-european-jurisdictions#.WL16TIWcHcw

advokatskih komora i udruženja Evrope (CCBE) i nacionalne advokatske komore i udruženja zemalja obuhvaćenih analizom dale su korisne informacije i podatke.

38. Analiza ispituje ulogu advokatskih komora u Albaniji, Austriji, Bugarskoj, Češkoj Republici, Engelskoj i Velsu, Litvaniji, Holandiji, Srbiji i Španiji. Ona detaljno razmatra brojne karakteristike i odgovornosti: pristupanje komori, tela koja donose odluke u advokatskoj komori, administrativne kapacitete komore, advokatske tarife, besplatnu pravnu pomoć, obaveznu odbranu, pro bono rad, pritužbe, disciplinsku i eksternu nadzornu ulogu komore. Svi aspekti su analizirani u širem kontekstu, npr. članarine u kontekstu usluga koje nude advokatske komore i nivo prihoda u određenoj zemlji.

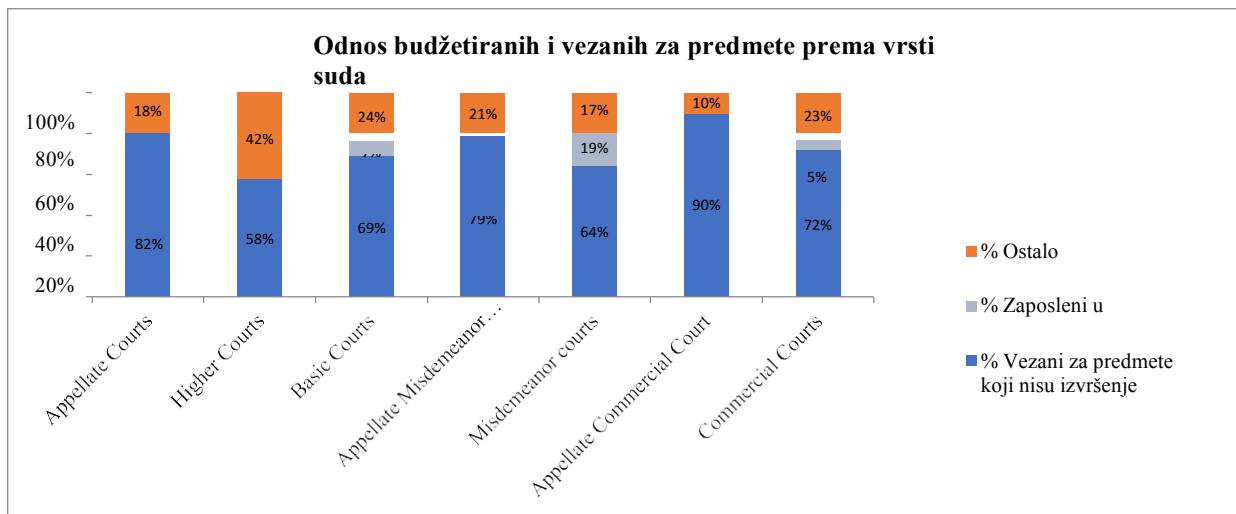
Slika 5. Tarife komora u EUR i kao relativna vrednost BDP po glavi stanovnika

39. Srpske vlasti nameravaju da koriste Uporednu analizu za otvaranje diskusije sa advokatskim komorama i njihovoju ulozi u pravnoj pomoći, obaveznoj odbrani, pro bono radu, itd. U poslednjih nekoliko godina, advokatske komore u Srbiji su se suočile sa novim izazovima (interne krize, uvođenje novih pravosudnih profesija, zakon o pravnoj pomoći, kritike visokih tarifa). Bolje razumevanje načina na koji advokatske komore pružaju pravnu pomoć može da pomogne u informisanju dijaloga o politikama vezanim za pružanje besplatne pravne pomoći u Srbiji.

2.5. Analiza opcija za unapređenje pružanja usluga od strane pomoćnog osoblja u okviru sporednih funkcija u sudovima i JT

40. Tim MDTF-JSS je radio sa MP na prikupljanju podataka za analizu ljudskih resursa nepravosudnih funkcija u pravosuđu. Analiza će poslužiti kao informacija za predloženu podršku Projekta unapređenja efikasnosti pravosuđa u radu na Strategiji ljudskih resursa u 2017.

41. Tim MTDF-JSS je podelio nacrt analize o načinu razvijanja zajedničkih usluga za sporedne funkcije u sudovima i javnim tužilaštвima sa MP, VKS, DVT, VSS, MDULS i MF u septembru 2016. Na osnovu informacija dobijenih od interesnih strana je razvijena *Analiza opcija za unapređenje pružanja usluga pomoćnog osoblja u okviru sporednih funkcija u sudovima i javnim tužilaštвima* u decembru 2016. i finalizirana je početkom 2017.

Slika 6. Odnos budžetiranih i zaposlenih koji rade na predmetima prema vrsti suda

42. Analiza je pokazala da Srbija i dalje zapošljava više zaposlenih na funkcijama koje nisu vezane za rešavanje predmeta (25 procenata zaposlenih u sudovima i JT) u odnosu na druge evropske zemlje. Pravosudnom sistemu je potrebno manje pomoćnog osoblja nižeg nivoa koji daju manji doprinos pružanju usluga. Umesto toga, pravosuđe treba da investira u specijalizovane i analitičke uloge, kao što su savetnici, menadžeri sudova i sekretari, i statističari. Finansiranje bi takođe bilo bolje iskorišćeno za ulaganje u infrastrukturu ili IKT, što bi podržalo i omogućilo ostalim zaposlenima da postižu bolji učinak na višem nivou.

43. Analiza takođe daje preporuke za deljenje usluga među sudskim jedinicama i jedinicama JT koje se nalaze u istoj zgradbi. To može obuhvatati oblasti poput IKT, obezbeđenja, ljudskih resursa i finansijskih, na načine koji će unaprediti pružanje usluga i uštedeti troškove. Nijedna od preporuka ne zahteva kompromise u pružanju usluga, a sprovodenje ovih preporukabi dovelo do uštede i unapređenja učinka pravosudnog sistema.

2.6. Podrška novom pristupu Godišnjeg izveštavanja Vrhovnog kasacionog suda

44. Tim MDTF-JSS je radio sa Vrhovnim kasacionim sudom (VKS) na brojnim inicijativama za unapređenje transparentnosti i komunikacije o radu sudova. VKS je zatražio podršku u cilju unapređenja kvaliteta svog procesa izveštavanja i prikaza i prezentacije svojih izveštaja. Izvешetak iz 2015. godine je imao više od 500 strana statističkih tabela objavljenih na veb stranici. Prikupljanje podataka i sastavljanje godišnjeg izveštaja je bio naporan i dugačak proces za VKS i sudove niže instance koji su na tom poslu radili svake godine. Ovo su važne informacije, ali su praktično nečitke za većinu čitalaca. Iako će statistički podaci i dalje biti dostupni na veb stranici VKS, VKS je tražio bolje načine za prenošenje osnovnih informacija o učinku i programima sudskog sistema. Tim MDTF-JSS je pomogao rukovodstvu VKS u razvijanju novog obrasca i tabela za godišnje izveštavanje na oko 50 strana, u kome se ističu ključne oblasti učinka na pojednostavljen način, razumljiv za čitače, koji se poziva na dobre međunarodne prakse u godišnjem izveštavanju sudova. Pojednostavljenjem procesa godišnjeg izveštavanja, VKS je značajno smanjio vreme i napore koje zaposleni u sudovima širom Srbije ulažu u prikupljanje podataka i izveštaja. Godišnji izveštaj takođe prati kratka brošura na pet strana, koja rezimira glavne poruke. Godišnji izveštaj VKS za 2016. godinu je razvijen na osnovu nacrta obrazaca i objavljen je u štampanom izdanju i na veb stranici u martu 2017.

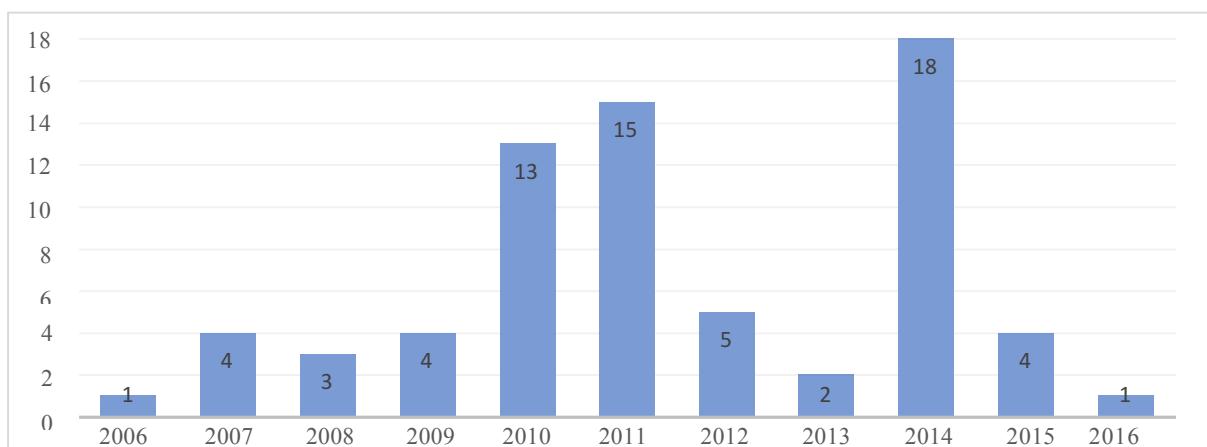
45. Izveštaj je predstavljen na javnom događaju organizovanom u martu 2017. Konsolidovanjem masovne statistike u lako razumljive grafikone i tabele, VKS je mogao da

pokaže najnovije trendove, doda objašnjenja njihovih uzroka i razmatra nove izazove. Po prvi put, Godišnji izveštaj sadrži glavne pokazatelje učinka CEPEJ, kao što su vreme rešavanja predmeta i savladavanje priliva. Verzija izveštaja na engleskom jeziku je takođe dostupna na veb stranici VKC.

2.7. Analiza veb stranica sudova

46. Tim MDTF-JSS je počeo da radi, zajedno sa VKS, na njihovim planovima za unapređenje veb stranica sudova u celoj zemlji.

47. *Analiza veb stranica sudova*⁹ koju je sproveo MDTF JSS istražila je sve aspekte vezane za predstavljanje sudova na internetu (npr. koliko sudova ima aktivne veb stranice, analizu kvaliteta veb stranica, gde se nalaze veb stranice, ko je odgovoran za upravljanje sadržinom, kompatibilnost za mobilnim platformama, nadležnosti u okviru suda za upravljanje veb stranicom, itd.). Analiza je pokazala da značajan broj sudova ima veb stranicu (samo 7 procenata nemaju). Većina stranica sudova su registrovane pod zvaničnim domenom (*.sud.rs), iako postoji mali broj sudova registrovanih na drugom domenu. Nedostatak koordinacije u razvijanju veb stranica sudova doveo je do razlika u njihovoj sadržini, dizajnu i vizuelnom identitetu.

Slika 7. Hronologija izgleda sudova na internetu 2006-2016

48. MP je koristilo Analizu za informisanje pripreme njihovog tendera za veb stranice sudova. Vlada će finansirati razvijanje jedinstvenog izgleda veb stranica sudova iz svog budžeta.

49. MDTF-JSS je takođe podržao pripremu uporedne analize opcija za rešavanje sporova male vrednosti. Izveštaj 'Ubrzano rešavanje sporova male vrednosti: iskustva zemalja članica EU' analizira različite i pojednostavljene procedure za rešavanje sporova male vrednosti u različitim zemljama članicama EU u odnosu na niz glavnih dimenzija učinka. Izveštaj naglašava glavne karakteristike procedure u sporovima male vrednosti navodi detalje niza opcija dostupnih za one zemlje koje žele da uvedu ili reformišu svoje postupke za rešavanje sporova male vrednosti. Izveštaj će biti finaliziran tokom 2017.

2.8. Dizajniranje Programa nagrađivanja sudova

50. U okviru savetodavne komponente koju realizuje Banka, MDTF-JSS je blisko saradivao sa VKS i VSS na dizajniranju programa nagrađivanja u cilju povećanja učinka

⁹ Analiza veb stranica sudova je dostupna na veb stranici MDTF-JSS na:

http://www.mdtfjss.org.rs/en/mdtf_activities/2016/analysis-of-court-web-sites-in-the-republic-of-serbia#.WL15-IWcHcw

sudova. Tim Banke je sproveo istraživanje sve obimnije literature o načinima na koje institucije u javnom sektoru mogu sistematično da motivišu svoje zaposlene kako bi pokazali bolji učinak, čak i u okolnostima kada su plate i uslovi fiksni. Tim Banke je dokumentovao niz primera dobre prakse širom sveta, uključujući iskustva naprednih pravosudnih sistema koji sve više koriste podsticaje za povećanje učinka.

51. Neke od ključnih lekcija naučenih tom prilikom su:

- a. Nefinansijsko nagrađivanje može biti moćnije od novca;
- b. Grupno nagrađivanje ohrabruje ponašanje timskih igrača, pogotovo u manjim timovima;
- c. Nagrade su dodatna motivacija za društveno poželjno ponašanje;
- d. Nagrade za ‘igrače koji su najviše napredovali’ motivišu one srednjeg i nižeg učinka.
- e. Nagrade su dodatna motivacija u kombinaciji sa prizanjem višeg rukovodstva i vidljivosti među kolegama.

52. Tim Banke je radio sa VKS i VSS na dizajniranju programa nagrađivanja koji se uklapa u kontekst Srbije.¹⁰ Dizajn se fokusirao na motivisanje sudova prve instance da unaprede efikasnost i produktivnost u obrađivanju predmeta. U ovoj prvoj godini, Vrhovni sud je objavio dve kategorije nagrada: najveći napredak u smanjenju broja starih predmeta; najveći napredak u broju rešenih predmeta po sudiji. Fokusiranjem na nagrade ‘za igrače koji su najviše napredovali’, program želi da motiviše sudove sa lošim učinkom kako bi povećali doslednost sudske usluge i povećali prosečan učinku u čitavom pravosuđu. Merenjem učinka ‘po sudiji’, program je uspeo da kontroliše varijacije u veličini sudova, tako da su manji sudovi sa manjem brojem sudija imali jednake šanse za uspeh. Izbor nagrada je takođe dizajniran tako da podstakne učinak. U svakoj kategoriji, prva nagrada je 5,000 EUR, druga je 3,000 EUR, a treća nagrada je 2,000 EUR. Novac od nagrade je planiran tako da bude dovoljno privlačan kako bi motivisali sudove, ali ne suviše privlačan kako bi privukao neprimerene podsticaje. Sudovi pobednici mogu da izaberu na šta će da potroše dobijeni novac: IKT hardver (desktop računari, police, satovi, pravne knjige, itd.); ili na materijale za ulepšavanje suda (krečenje, biljke, natpisi, materijali za popravku, itd.). Tim je radio sa JSP i VSK na dizajniranju i uspostavljanju pravila kako bi se osiguralo da nagrade budu iskorišćene u korist čitavog suda, a odluke su zasnovane na objektivnim podacima iz sistema za upravljanje predmetima i testirane su i potvrđene od strane sudova i Banke.¹¹ Realizacija programa nagrađivanja je

Slika 8. Ceremonija nagrađivanja na Godišnjem savetovanju sudija

¹⁰ Vidi na primer ovaj blog koji rezimira čitav proces –

<http://blogs.worldbank.org/europeandcentralasia/positive-competition-drives-better-performance>

¹¹ Vidi na primer,

http://www.vk.sud.rs/sites/default/files/attachments/KriterijumizaNagradjivanjeSudova_UkupnoReseni.pdf i

finansirana u okviru komponente koju realizuje primalac u MDTF_JSS, a program nagrađivanja je zvanično usvojen u Poslovniku Vrhovnog suda.

3. Pokazatelj ishoda #3: obuke i radionice jačaju individualne kapacitete ključnog osoblja u sektoru. Prenošenje znanja za stručnjaka/konsultanata na ključno osoblje.

53. Obuke i radionice imaju za cilj jačanje kapaciteta sudija, tužilaca i sudijskog osoblja kroz dizajniranje strategije obuke i sprovođenja programa. Mnoge aktivnosti su dizajnirane kao razmena među kolegama i ujednačavanje rada i praksi u sudovima i JT. Aktivnosti su realizovane u saradnji sa VKS, Apelacionim sudovima i Pravosudnom akademijom.

54. Većina ovih aktivnosti su realizovane u okviru komponente koju realizuje Vlada u MDTF-JSS i predstavljene su kao deo njihovog posebnog godišnjeg izveštaja.

U okviru komponente koju realizuje primalac, MDTF-JSS je podržao tri događaja za sudije privrednih sudova. Ukupno 388 učesnika je prisustvovalo događajima organizovanim za privredne sudove.

3.1. Povećanje kapaciteta privrednih sudova

Slika 9. Radionica na temu ujednačavanja sudske prakse u Kladovu

55. U skladu sa nalazima Procene potreba privrednih sudova, MDTF-JSS u saradnji sa Projektom rešavanja pitanja dugova koji sprovodi Međunarodna finansijska korporacija i Apelacionim privrednim sudom, je otpočeo sprovođenje preporuka fokusiranih na povećanje kapaciteta i kvaliteta zaposlenih u privrednim sudovima. Zajedno sa Projektom rešavanja pitanja dugova, MDTF-JSS je podržao tri događaja za sudije privrednih sudova.

56. U saradnji sa Projektom za rešavanje pitanja dugova, MDTF-JSS je podržao radionicu na temu ujednačavanja sudske prakse koja je održana u Kladovu 21. aprila. Konferencija je imala dvostruki cilj: pregled rezultata odeljenja sudske prakse i podizanje svesti o značaju ujednačavanja sudske prakse; i poređenje rezultata privrednih sudova iz prvog kvartala 2016. sa rezultatima iz 2015. Konferenciji je prisustvovalo 25 učesnika.

57. MDTF-JSS je takođe podržao konferenciju o sprovođenju novog Zakona o izvršenju i obezbeđenju u Vršcu, na kojoj se razgovaralo o novim odredbama zakona i odnosu između

Slika 10. Konferencija o novom Zakonu o izvršenju u Vršcu

stečaja, likvidacije i izvršenja. Govornici na konferenciji su razmatrali nove odredbe i problematična pitanja koja se javljaju u novom Zakonu, uključujući vrste sporova, pravne lekove i prelazne odredbe.¹² Konferencija je održana 26. i 27. aprila 2016. godine uz prisustvo 78 učesnika, uključujući sudije i sudske pomoćnike.

58. Godišnja konferencija Apelacionog privrednog suda je održana na Zlatiboru od 6. do 9. septembra 2016. Konferencija se fokusirala na najnovija i sporna pitanja u nadležnosti privrednih sudova.

Slika 11. Godišnja konferencija Apelacionog privrednog suda

Glavne teme u 2016. su uključivale nove trendove u oblasti stečaja, privatizacije, izvršenja, građanskih prava i pitanje korporativnog kriminala (privredni kriminal). Tokom tri dana konferencije je razmatrano 7 izveštaja i 320 pitanja u oblasti privrednog prava, između ostalog o promeni potraživanja poverioca u odnosu na dužnika, poništavanje odluke Skupštine akcionara, klauzuli o promenljivoj kamatnoj stopi u

sporazumima o zajmu, osnovnim krivičnim i pravnim aspektima stečaja, zajedničkoj prodaji pokretne i nepokretne imovine i izmenama prethodnih praksi uvedenim u Zakon o izvršenju i obezbeđenju. Pored toga je razmatran učinak privrednih sudova. Ukupno 39,629 od 104,762 novih i nerešenih predmeta je rešeno u prvoj polovini 2016. godine, tj. 49% više u poređenju sa istim periodom prošle godine. Posebno dobri rezultati su postignuti u smanjenju broja zaostalih predmeta, a ukupan broj zaostalih predmeta je smanjen za 61%. Jedan od glavnih zaključaka izvedenih iz diskusije je da su dalja unapređenja efikasnosti privrednih sudova od presudnog značaja za čitav pravosudni sistem u Srbiji. Događaju je prisustvovalo 288 učesnika koji su predstavljali privredne sude, Vrhovni kasacioni sud, Visoki savet sudstva i Advokatsku komoru Srbije. Kada budu potvrđeni na zasedanju Odeljenja za privredne sporove i ekonomski prekršaje, diskusije sa događaja, izveštaji i zaključci će poslužiti kao smernice za privredne sude i njihov budući proceduralni pristup.

KOMPONENTE 2 & 3: FIDUCIJARNE USLUGE KOJE REALIZUJE BANKA

59. Pored savetodavnih usluga koje realizuje Banka, a koje su navedene iznad, Banka je realizovala fiducijarne funkcije kao poverenik hibridnog povereničkog fonda. Banka je nadgledala sprovođenje granta koji realizuje primalac, uključujući tekući dijalog sa interesnim stranama u čitavom sektoru, a na temu programiranja. Banka je vršila nadzor nad svim nabavkama i aranžmanima za finansijsko upravljanje i pregleda i izdala odobrenje za sve aktivnosti u okviru komponente koju realizuje primalac. Banka je takođe upravljanja povereničkim fondom i upravljala je sa četiri manja poverenička fonda. Tokom 2016, Banka je ažurirala veb stranicu MDTF-JSS, tako da se češće ažuriraju aktivnosti i objavljaju svi aide-memoire dokumenti, izveštaji i revizije. Banka nastavlja da upravlja sadržinom veb

¹² Pregled ovih aktivnosti je predstavljen na veb stranici MDTF-JSS na:
http://www.mdtfjss.org.rs/en/mdtf_activities/2016/commercial-courts-conferences-in-vrsac-and-kladovo-april-2016#.WL13KYWcHcw

stranice. Aražnmani za upravljanje su i dalje zadovoljavajući, izveštaji o reviziji su čisti, a aranžmani za finansijsko upravljanje i nabavku su zadovoljavajući.

POGLED U BUDUĆNOST: Prioriteti za 2017. Godinu

60. MDTF-JSS će u 2017. godini nastaviti da pruža podršku uspostavljanju usluga podrške žrtvama. Tačnije, MTDF JSS će: a) finalizirati mapiranje svih usluga podrške žrtvama koje se trenutno nude u Srbiji; b) pripremiti uporednu analizu finskog i francuskog modela za podršku žrtvama, imajući u vidu njihovu relevantnost za kontekst Srbije; i c) sprovesti analizu modela finansiranja, s obzirom na značaj fiskalne održivosti za održivost sistema podrške. Ove aktivnosti će informisati donosioce politika, uključujući relevantnu radnu grupu, i informisaće buduće programiranje IPA.

61. Tim MDTF-JSS će nastaviti da bliskoj sarađuje sa Državnim većem tužilaca na jačanju kapaciteta za sprovođenje funkcija Veća i izgradnju poverenja u tužilačku službu. Tokom 2017. godine treba da bude finalizirana Funkcionalna analiza tužilačkog sistema u Srbiji, koja će informisati DVT i RJT tokom pripreme budžeta za 2018. godinu, ali će takođe obezbediti jednaku raspodelu resursa i rešavanje specifičnih uzroka „uskih grla“ i kašnjenja. MDTF-JSS će takođe podržati napore DVT i RJT za povećanje transparentnosti i komunikacije kroz razvijanje jedinstvenog modela za sve veb stranice JT. Pored toga, MDTF-JSS će pružiti podršku DVT i RJT u razvijanju novih obrazaca za njihove godišnje izveštaje koji će sadržati pokazatelje CEPEJ i koji će biti prijateljski orijentisani prema korisniku, radi povećanja transparentnosti i promovisanja komunikacije među interesnim stranama, medijima i javnošću.

62. MDTF-JSS će nastaviti da radi direktno sa privrednim sudovima na unapređenju rada pisarnica kroz razvijanje standardizovanih praksi za upravljanje predmetima i priručnika za sudske pisarnice. Pored toga, MDTF-JSS će nastaviti da podržava sastanke odeljenja sudske prakse privrednih sudova kako bi se obezbedilo ujednačavanje sudske prakse. Komponenta koju realizuje Banka će takođe finansirati niz obuka i konferencija, zajedno sa Međunarodnom finansijskom korporacijom (IFC), sa izabranim temama o tome kako pravna sigurnost u privrednim pitanjima može biti unapređena.

63. Na osnovu pozitivnog iskustva Programa nagrađivanja, MDTF-JSS će nastaviti da podržava Vrhovni kasacioni sud u realizaciji unapređenog Programa nagrađivanja u 2017. To će obuhvatati podršku u dizajniranju nagrada u skladu sa literaturom i onim što funkcioniše kao podsticaj učinka u javnom sektoru, kao i dobrim međunarodnim praksama i lekcijama naučenim u pravosuđima širom sveta.

64. MDTF-JSS će tokom 2017. godine intenzivirati podršku aktivnostima koje promovišu pristup pravdi. To će obuhvatati razvijanje i promovisanje Vodiča za samozastupanje i povezanih materijala koji mogu da pomognu građanima i malim preduzećima da budu upoznati sa svojim pravima i obavezama, i da im pomognu da se kreću kroz pravosudni sistem. MDTF-JSS će blisko sarađivati sa organizacijama civilnog društva kako bi obezbedili održivost ovih aktivnosti.

